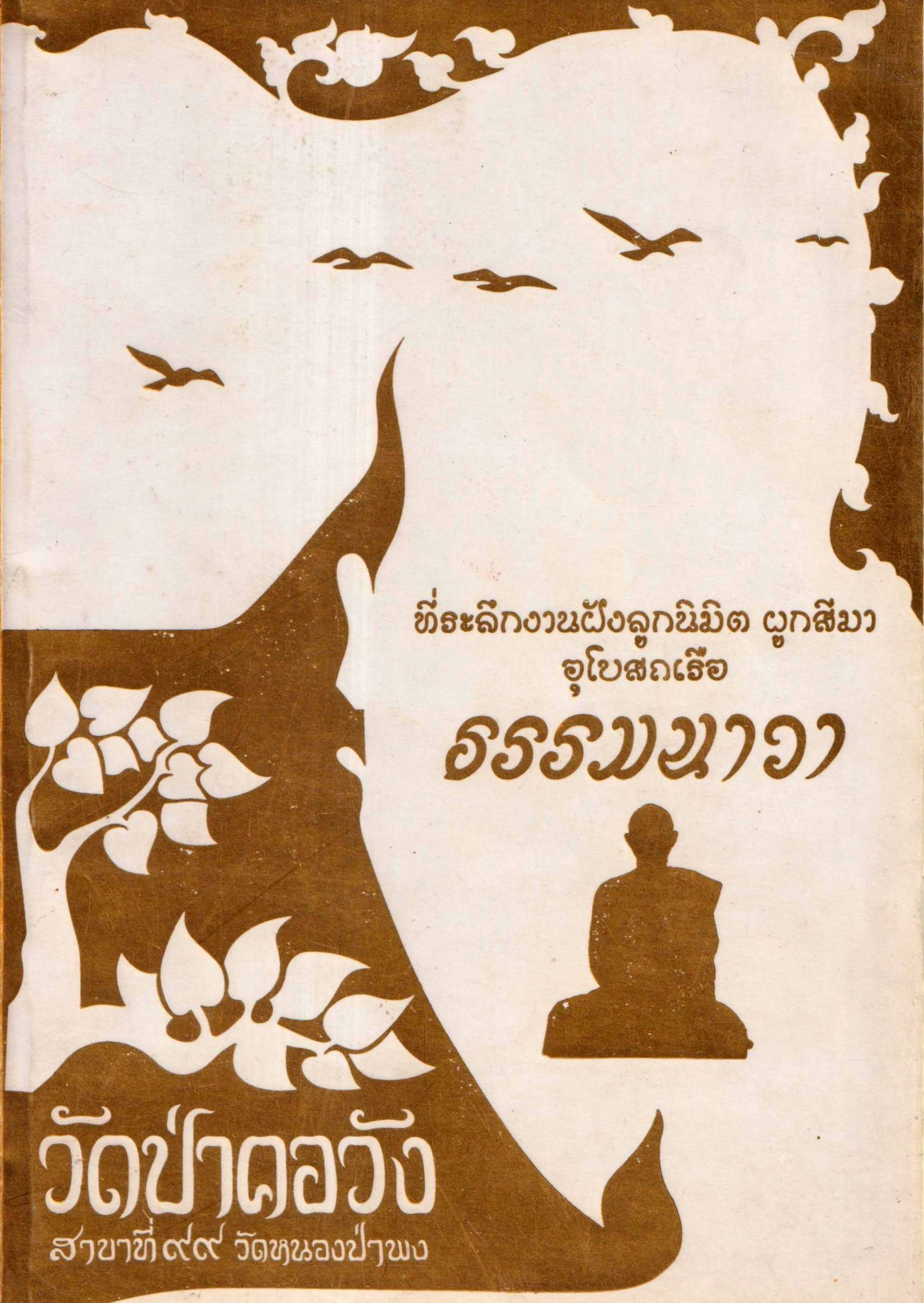

ที่ระลึกงานฝังลูกนิมิต ผูกสีมา
อุโบสถเรือ

ธรรมนาวา

วัดป่าคอวัง

สาขาที่ ๙๙ วัดหนองป่าพง

วัดป่าคอวัง
(สาขาที่ ๙๙ วัดหนองป่าพง)

ผู้จัดพิมพ์ : วัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์)

ต้องการหนังสือ
หรือประสงค์พิมพ์แจกเป็นธรรมทาน
โปรดติดต่อ
เจ้าอาวาสวัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์)
ต.ดู่ใต้ อ.เมืองน่าน จ.น่าน ๕๕๐๐๐
โทร. ๐๕ ๔๗๔ ๑๑๗๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง พระราชทานวิสุงคามสีมา

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้วัดที่มีชื่อในบัญชีท้ายประกาศนี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาตามเขตที่กำหนดไว้ในบัญชีนั้น และให้นายอำเภอท้องที่ปักหมายเขตให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลอากาศเอกสมบุญ ระหงษ์

รองนายกรัฐมนตรี

บัญชีรายชื่อวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
งวดที่ ๓ ประจำปี ๒๕๓๘

ที่	วัด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	กำหนดเขต กว้าง, ยาว/เมตร	
๓	ดอวัง	กองควาย	เมืองน่าน	น่าน	๒๐	๔๐

ฉบับประกาศทั่วไป

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๙๓ ง
วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘

สำเนาถูกต้อง

กองพุทธศาสนสถาน กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘

วัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์) เริ่มจัดตั้งขึ้น เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๘ โดยการนำของ **พระครูปทุมภาวนาวิกรม** (พระอาจารย์ประสพชัย กนฺตสีโล) ได้เดินทางมาโปรดญาติโยม จ.น่าน เริ่มแรกได้เลือกพื้นที่สาธารณะบริเวณป่าสุสานของบ้านคอวังเป็นที่ตั้งสำนักสงฆ์ ซึ่งพื้นที่ขณะนั้นมีสภาพเป็นป่ารก กันดาลและอยู่ห่างจากหมู่บ้านพอสมควร มีเนื้อที่ ๘ ไร่ ซึ่งตรงตามลักษณะของวัดป่า และวัดในสมัยพุทธกาล จึงได้จัดสร้างที่พักเป็นเพิงพักของสงฆ์แบบทรงหมาแหงน แบบเรียบง่าย ในเบื้องต้นก่อสร้างกุฏิเพียง ๖ หลัง และศาลาปฏิบัติธรรม ๑ หลัง ซึ่งจะใช้สวดมาติกาในการฌาปนกิจศพ ควบคู่กันไปด้วย โดยได้รับความยินยอมจากชาวบ้านคอวัง และได้รับความเห็นชอบจาก พระธรรมนันทโสภณ เจ้าคณะจังหวัดน่านในสมัยนั้น และใช้ชื่อว่า **"สำนักปฏิบัติธรรมวังวิโมกข์"** บรรจุเข้าเป็นสาขาของ**วัดหนองป่าพง ลำดับที่ ๙๙**

เนื่องจากบ้านคอวัง ยังไม่มีวัดและต้องการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมให้แพร่หลายใน จ.น่าน **"สำนักปฏิบัติธรรมวังวิโมกข์"** จึงได้เริ่มปลูกป่า มีการปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำ โดยได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงาน ร.พ.ช. สมัยนั้นมีการก่อสร้างอุโบสถเพื่อสงฆ์จะได้ทำสังฆกรรม โดยมีท่าน **พระอาจารย์ทนง กิตติปญฺโญ** เป็นผู้ออกแบบ และควบคุมการก่อสร้าง และในปี พ.ศ.๒๕๓๕ ได้รับอนุญาตจัดตั้งให้เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย ตาม พ.ร.บ.คณะสงฆ์ ชื่อว่า **"วัดป่าคอวัง"** เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อของชุมชน แต่ด้วยความที่ยังเคยชินกับชื่อสำนักสงฆ์เดิม บางคนจึงเรียกว่า **"วัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์)"**

ปี พ.ศ.๒๕๔๑ หลังจากที่วัดมีการพัฒนาและขยับขยายพื้นที่ออกไปอย่างต่อเนื่องด้วยแรงศรัทธาของชาวบ้าน ทำให้มีการจัดระบบผังของวัดใหม่ เพื่อให้เหมาะสมแก่การปฏิบัติ โดยกำหนดเขตบริเวณวัดไว้เป็น ๓ ส่วน คือ **๑) เขตพุทธาวาส** เป็นที่อยู่ของพระพุทธเจ้า นั่นคือเขตพื้นที่สำหรับการปฏิบัติธรรม **๒) เขตพระสงฆ์** เป็นที่ตั้งของกุฏิของพระสงฆ์ **๓) เขตที่พักของญาติโยม**ที่มาปฏิบัติธรรม

ปัจจุบัน **"วัดป่าคอวัง"** มีพื้นที่ธรณีสงฆ์รวม ๑๗๖ ไร่ มี **พระครูสุนทรวรนาถ** (พระอาจารย์นเรศ สุรนาโถ) เป็นเจ้าอาวาส ได้พัฒนาวัดให้มีเสนาสนะที่สะดวกสบายแก่ผู้ปฏิบัติ อีกทั้งมีป่าไม้ธรรมชาติร่มรื่น ตลอดจนข้อวัตรปฏิบัติฝึกตนเป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธา ของศาสนิกชนผู้สนใจศึกษาธรรมะ

ในแต่ละปีมีผู้นำบุตรหลานมาบรรพชาและอุปสมบทหลายร้อยคนต่อปี เนื่องจากได้เห็นผลที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีของผู้ที่ผ่านการบรรพชาอุปสมบท แล้วยังได้รับความรู้ทางพระพุทธศาสนามากขึ้น จากการที่ได้รับการฝึกอบรบอย่างเคร่งครัดต่อพระวินัยและการประพฤติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี สร้างความสุขความดีใจต่อผู้ปกครองและกุลบุตรได้มาก เป็นเหตุให้สถานที่ในการประกอบศาสนกิจค่อนข้างคับแคบ จึงมีการเริ่มก่อสร้างอุโบสถหลังใหม่ขึ้น โดยได้รับความร่วมแรงร่วมใจจากพุทธศาสนิกชน ส่วนราชการหลายฝ่าย และทำพิธีผูกพัทธสีมาในวันที่ **๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๖**

ณ วันนี้ **"วัดป่าคอวัง"** คงรักษาความเป็นธรรมชาติ ความร่มรื่นของป่าเต็มไปด้วยแมกไม้ มีพันธุ์สัตว์เล็กน้อยมากมี อีกทั้งว่านต่างๆ ไม้ประดับที่สวยงาม รวมทั้งสระปลาหรือวังมัจฉาที่มีพันธุ์ปลาหลากหลาย ตลอดจนสถาปัตยกรรมที่สวยงามเรียบง่าย ได้แก่ ธรรมศาลา อุโบสถ ลานธรรม อีกทั้งยังเป็นวัดที่เหมาะแก่การปฏิบัติธรรม เนื่องจากเป็นที่ สัปปายะ ๗ ประการ ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะกัน สิ่งที่เกื้อกูลช่วยสนับสนุนในการบำเพ็ญภาวนาให้ได้ผลดี ช่วยให้สมาธิตั้งมั่น ไม่เสื่อมถอย ได้แก่

๑. อาวาสสัปปายะ คือ ที่อยู่ซึ่งเหมาะกัน เช่น ไม่พลุกพล่านจอแจ สะอาด ร่มรื่น เสนาสนะพร้อม

๒. โคจรสัปปายะ คือ ที่หาอาหาร ที่เที่ยวบิณฑบาตที่เหมาะดี เช่น มีหมู่บ้านหรือชุมชนที่มีอาหารบริบูรณ์อยู่ไม่ใกล้ไม่ไกลเกินไป

๓. ภัสสสัปปายะ คือ การพูดคุยที่เหมาะกัน เช่น พูดคุยเล่าขานกันแต่ในกถาวัตถุ ๑๐ และพูดแต่พอประมาณ

๔. ปุคคลสัปปายะ คือ บุคคลที่ถูกกันเหมาะกัน เช่น มีท่านผู้ทรงคุณธรรมทรงภูมิปัญญาเป็นที่ปรึกษา เหมาะใจ ตลอดจนมีครูบาอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดี

๕. โภชนสัปปายะ คือ อาหารที่เหมาะกัน เช่น ถูกกับร่างกาย เกื้อกูลต่อสุขภาพ ฉันไม่ยาก

๖. อุตุสัปปายะ คือ ดินฟ้าอากาศธรรมชาติแวดล้อมที่เหมาะกัน เช่น ไม่หนาวเกินไป ไม่ร้อนเกินไป เป็นต้น

๗. อิริยาปถสัปปายะ คือ อิริยาบถที่เหมาะกัน เช่น บางคนถูกกับจงกรม บางคนถูกกับนั่ง ตลอดจนมีการเคลื่อนไหวที่พอดี สามารถเลือกทำได้ในเวลาทำความเพียรส่วนตัว

นอกจากนี้วัดป่าคอวังยังได้มีกิจกรรมการปฏิบัติธรรมทั้งปีทั้งในโอกาสปกติและพิเศษ รวมทั้งการเผยแผ่ธรรมะทั้งในและนอกสถานที่ตามสมควรแก่กาล ตลอดจนได้มีการส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ในพระพุทธศาสนาของกุลบุตรผู้มีศรัทธาบรรพชาอุปสมบททั้งปีทั้งในและนอกพรรษา ซึ่งมีผู้ปกครองประชาชนได้สนใจเป็นจำนวนมาก

วัตรปฏิบัติประจำวันของวัดป่าคอวัง

เวลา ๐๒.๔๕ น.	-	สัญญาณระฆัง
เวลา ๐๓.๐๐ น.	-	ทำวัตรเช้า
เวลา ๐๔.๐๐ น.	-	นั่งสมาธิ
เวลา ๐๕.๐๐ น.	-	กวาด เช็ด ถู ศาลา, จัดที่ฉัน
เวลา ๐๕.๔๕ น.	-	ออกบิณฑบาตตามหมู่บ้าน
เวลา ๐๘.๐๐ น.	-	อนุโมทนา, รับภัตตาหาร
เวลา ๑๐.๐๐ น.	-	ปรารภความเพียรส่วนตัว
เวลา ๑๓.๔๕ น.	-	สัญญาณระฆัง
เวลา ๑๔.๐๐ น.	-	นั่งสมาธิ
เวลา ๑๕.๐๐ น.	-	ทำความสะอาดศาลา, กวาดลานวัด, ล้างห้องน้ำ
เวลา ๑๖.๐๐ น.	-	ฉันน้ำปานะ
เวลา ๑๗.๔๕ น.	-	สัญญาณระฆัง
เวลา ๑๘.๐๐ น.	-	ทำวัตรเย็น
เวลา ๑๙.๐๐ น.	-	นั่งสมาธิ
เวลา ๒๐.๐๐ น.	-	ปรารภความเพียรส่วนตัว

หมายเหตุ วันโกน ซัก-ย้อม ผ้าไตรจีวร บริขาร (อบสมุนไพร)
กิจกรรมอาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

พระโพธิญาณเถร

(หลวงปู่ชา สุภทฺโท)

ผู้ถ่ายทอดข้อวัตรปฏิบัติ ธรรมะ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
ให้เกิดผลของการปฏิบัติแก่ตนเอง และสามารถเผยแผ่ให้พุทธศาสนิกชน
ตลอดจนผู้สนใจได้ จนมีศิษยานุศิษย์สร้างสาขาเพิ่มหลายร้อยสาขา
ทั้งในและต่างประเทศ เป็นสายธรรมสืบทอดพระศาสนาได้อย่างมั่นคง
และมีแบบแผน

บูรพาจารย์........แห่งวัดหนองป่าพง

พระโพธิญาณเถระหรือหลวงพ่อชา สุภัทโท ได้ก่อตั้งวัดหนองป่าพง ซึ่งเป็นต้นแบบของวัดป่ากว่า ๓๐๐ แห่ง ในประเทศไทย หลายแห่งในยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยบำเพ็ญสมาณะของพระธุดงค์กรรมฐานหรือพระป่า และได้วางแนวทางการปฏิบัติของวัดหนองป่าพงขึ้น โดยอาศัยหลักการจากพระธรรมวินัยประกอบด้วยประสบการณ์การปฏิบัติของท่าน

หลวงพ่อได้ปฏิบัติตนตามข้อวัตรต่าง ๆ เน้นแบบอย่างอันงดงามแก่สานุศิษย์โดยถือคติว่า **“พึงตัวตนให้อยู่ในอุปธรรมอันสมควรเสียก่อน แล้วจึงค่อยสอนผู้อื่นเพื่อจะไม่เป็นบัณฑิตทราม และสอนคนด้วยการทำให้ดู ทำเหมือนพูด พูดเหมือนทำ”** แม้นหลวงพ่อจะมรณภาพไปแล้ว แต่คำสอนและแนวทางปฏิบัติยังเป็นเสมือนตัวแทนของท่าน ให้ศิษยานุศิษย์ผู้ผ่านชีวิตพระธุดงค์กรรมฐาน ต่างร่วมกันดำรงรักษา ด้วยการปฏิบัติตามแนวทางนั้นอย่างมั่นคง

หลวงพ่อชาในฐานะบูรพาจารย์แห่งวัดหนองป่าพง จุดประกายความสว่างของปัญญาแก่ปวงชนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องตามหลักของพระพุทธศาสนา ประการสำคัญท่านได้พยายามอย่างยิ่งที่จะรักษาสภาพการดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายของพระธุดงค์กรรมฐานไว้ เพื่อให้สาธุชนในยุคปัจจุบัน ได้มีโอกาสศึกษา ประพฤติ ปฏิบัติตาม จนเกิดปัญญา สามารถสร้างความสงบสุขให้แก่ชีวิตของตนเองได้ หลวงพ่อชาและวัดหนองป่าพงจึงเป็นที่มาของพระธุดงค์กรรมฐานหลายร้อยชีวิต ที่ตั้งหลักบำเพ็ญภาวนาอยู่ ณ สถานที่สงบวิเวกทั่วไป เพื่อฝึกฝนอบรมตนเองให้ก้าวสู่คุณธรรมแห่งความเป็น สมณะ ผู้สงบจากอกุศลธรรมทั้งปวง และเพื่อเกื้อกูลความสุขเป็นที่พึ่งทางใจ แก่ชนในถิ่นนั้น ๆ

พระธุดงค์กรรมฐานเหล่านั้น ต่างผ่านการอบรมสั่งสอน ผ่านการฝึกตามข้อวัตรปฏิบัติที่หลวงพ่อชา วางแนวทางไว้อย่างเคร่งครัดจนถึงปัจจุบันนี้ ข้อวัตรปฏิบัติเหล่านั้นยังคงเป็นแบบแผนเพื่อใช้กลั่นกรองกุลบุตรผู้มีความศรัทธา มีความมุ่งมั่นต่อการประพฤติปฏิบัติธรรมได้อย่างละเอียดลึกซึ้งและเข้มข้นดุจเดิม

เธอจงระวัง

เธอจงระวังความคิดของเธอ เพราะความคิดของเธอจะกลายเป็นความประพฤติของเธอ

เธอจงระวังความประพฤติของเธอ เพราะความประพฤติของเธอจะกลายเป็นความเคยชินของเธอ

เธอจงระวังความเคยชินของเธอ เพราะความเคยชินของเธอจะกลายเป็นอุปนิสัยของเธอ

เธอจงระวังอุปนิสัยของเธอ เพราะอุปนิสัยของเธอจะกำหนดชะตากรรมของเธอชั่วชีวิต

การปล่อยวาง

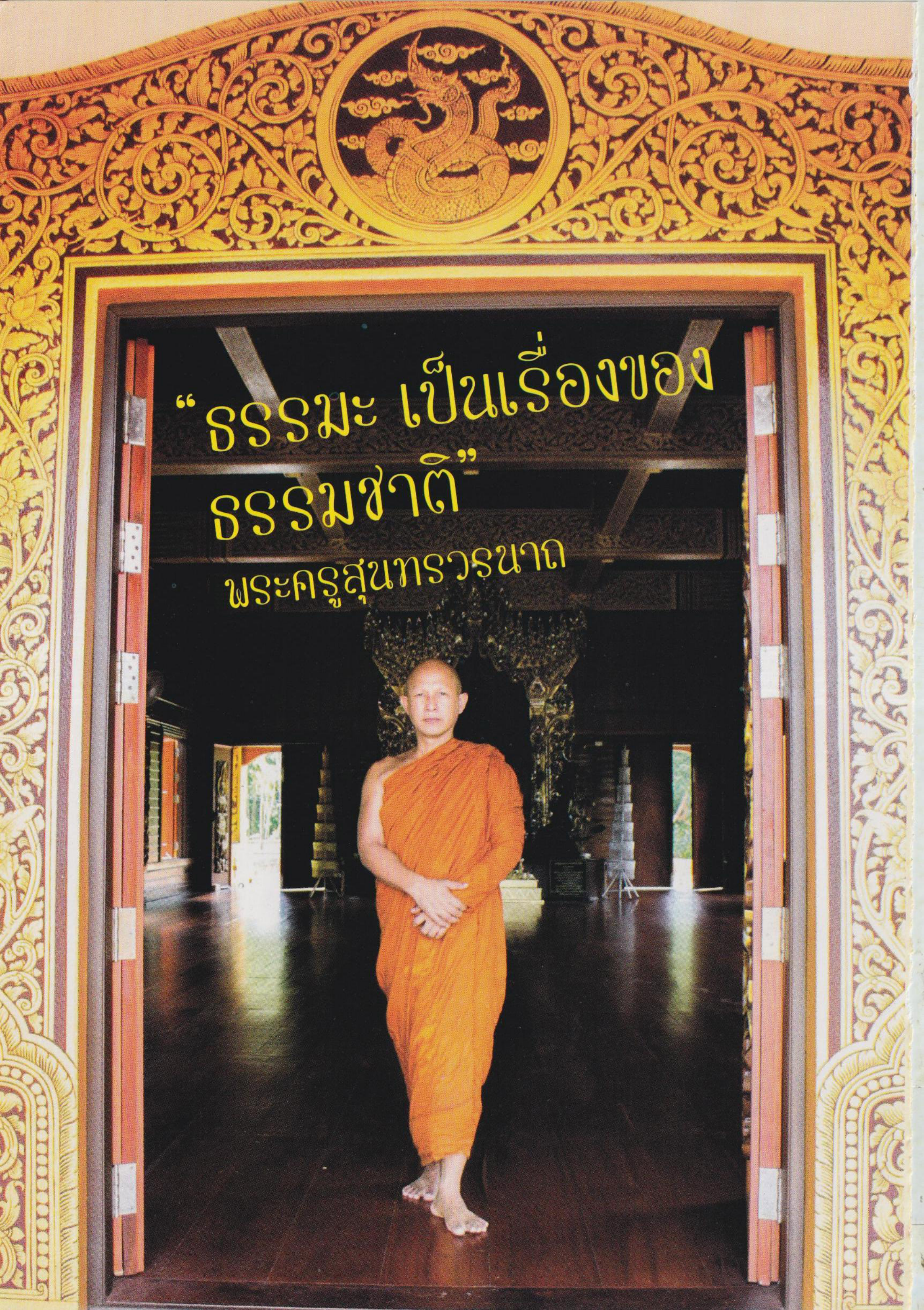
โยม ไม้อันที่อาตมาถืออยู่นี่นะ มันสั้น หรือว่ามันยาว ? โยม ไม้อันนี้ธรรมชาติแท้ ๆ ของมันมีแค่นี้เท่านี้ ... มันไม่สั้น และก็ไม่ยาว โยม ความต้องการที่จะให้ไม้นี้มันสั้นเข้า หรือยาวออก นั่นแหละ “ทุกข์” ทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าเรายอมตามธรรมชาติที่มันเป็นอยู่ ยอมที่ไหน ทุกข์ก็ไม่เกิดที่นั่น สมมุติว่าวันนี้ โยมหาเงินได้ ๑๐๐ บาท ธรรมชาติของมันแค่ ๑๐๐ บาท จะอยากให้ได้มากกว่านั้น...ก็ไม่ได้ จะอยากให้ได้น้อยกว่านั้น...ก็ไม่ได้

หาได้ ๕๐ บาท ธรรมชาติของเขาก็แค่นั้น หาไม่ได้เลยธรรมชาติของมันก็เท่ากับหาไม่ได้เลย ยอมตามธรรมชาติที่มันเป็นทุกอย่าง ทุกแห่ง ทุกข์ก็ไม่เกิด ธรรมะอย่างนี้ปฏิบัติที่ไหนก็ได้ เวลาใดก็ได้ ใคร ๆ ก็ปฏิบัติได้ ปฏิบัติเมื่อไหร่ ที่ไหน...ทุกข์ก็ไม่เกิดเมื่อนั้น ที่นั่น โยม อีกอย่างหนึ่ง สมมุติว่าถ้าเราจะปลูกต้นไม้ อันดับแรกเราต้องเตรียมดินให้ดี ขุดหลุมกว้างเมตร ลึกเมตร คลุกดินด้วยปุ๋ยคอกอย่างดี แล้วจึงปลูกต้นไม้ลงไป เมื่อปลูกแล้ว เราต้องคอยดูแล โดยหมั่นรดน้ำ พรวนดิน ดายหญ้า และล้อมรั้วกันอันตรายให้ หน้าที่ของเรามีเพียงแค่นี้ ทำให้ครบ ทำให้ดีที่สุด ส่วนผลที่ต้นไม้จะให้นั้น บางชนิด ๑ ปีให้ผล บางชนิด ๓ ปี ๕ ปี ๑๐ ปี นั่นเป็นเรื่องของเขาเป็นเรื่องของต้นไม้เขาเอง โยม อย่าลืมนะ หน้าที่ของเรานั้นทำเหตุให้ดีที่สุดเท่านั้น ส่วนผลที่จะได้รับเป็นเรื่องของเขา ถ้าเราดำเนินชีวิต โดยมีการปล่อยวางเช่นนี้แล้ว ทุกข์ก็ไม่รุมล้อมเรา

ธรรมะอย่างนี้...ใคร ๆ ก็ปฏิบัติได้ ปฏิบัติที่ไหนก็ได้ ปฏิบัติเมื่อไรก็ได้

“ธรรมะ เป็นเรื่องของ ธรรมชาติ”

พระครูสุนทรวรนาถ

ต้นทางพรหมจรรย์

เริ่มมีความคิดเห็นเป็นหลักความจริงต่าง ๆ ของชีวิต เห็นเรื่องความเปลี่ยนแปลงของชีวิตเมื่ออายุ ๑๓ ด้วยบังเอิญบ้านอยู่ติดวัดวิ่งเล่นอยู่ตรงนั้น วันหนึ่งเห็นเด็กตาย เค้าย้ายศพมาที่วัดเห็นแม่เด็กร้องไห้เพราะลูกเค้าตาย กลับมาบ้านแล้วก็บอกได้ยินคนเค้าพูดว่า ถ้าไปเห็นคนตายต้องกลับมาล้างหน้า มันอัปมงคลมันไม่ดี เราก็ล้างหน้าแล้วแต่มันติดตามันติดใจเรา เกิดความคิดว่า เราต้องตายด้วยสิ ชีวิตเราเกิดมาก็ต้องตายเหมือนเด็กคนนี้ด้วยเหรอ ความคิดเราก็ไตร่ตรอง จิตก็คิดไปว่าเราเกิดมาต้องตายด้วยเหรอให้เราอยู่ค้ำฟ้าได้ไหม แล้วเราเกิดมาทำไม ตอบคำถามตัวเองไม่ได้ มันไม่มีเฉลย สลดใจ อันนี้ก็เป็นมูลเหตุเป็นปัจจัยหลักค่อย ๆ สะสมมา

ช่วงเวลาที่เราไปทำงาน ออกทะเลไปกับเรือหาปลาจับปลามาขายตั้งแต่อายุ ๑๔ ปี เมื่อเรือกลับเข้าฝั่งพวกคนงานที่เป็นผู้ใหญ่ก็จะขึ้นบกไปพักผ่อนเที่ยวเล่นตามประสาผู้ชาย ส่วนเราที่เป็นเด็กก็ต้องมีหน้าที่ทำความสะอาดเรือ ใต้ท้องเรือจะมีปลาเป็นๆ ที่ติดค้างอยู่ ปกติเด็กๆ ลูกเรือก็จะนำมาแบ่งกันไปตามบ้านแต่ละคนสำหรับทำอาหาร หรือถ้ามากก็จะนำไปขายต่อ แต่เราเห็นก็เกิดความสงสาร นึกถึงหลักธรรมที่เคยอ่านว่า “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” เปรียบเหมือนกำลังจมน้ำ ดิ้นทุรนทุราย ปลาก็คงมีความรู้สึกเช่นเดียวกัน ทำให้เราเกิดความสงสาร ปล่อยปลาที่อยู่บนเรือทุกๆ ครั้ง หลังจากปล่อยไปแล้วก็ได้รับความปิติสุข มากกว่าการจับปลา นี่เลยเป็นวิถีชีวิตตอนอยู่บนเรือ ถ้าเราเห็นปลาเป็นๆ เราปล่อยตลอด

อยู่วันหนึ่งช่วงอายุ ๑๖ ปี หลังจากเรือเข้าฝั่งเราเดินทางกลับบ้าน ได้เห็นหนังสือเล่มหนึ่งวางอยู่หน้าตู้ ชื่อว่า “คู่มือมนุษย์” ของท่านพุทธทาสภิกขุ ครั้งแรกคิดว่าเป็นหนังสือทำมาหากินทั่วไป พอเปิดอ่านแล้วกลับพบว่าเป็นหลักธรรมกล่าวถึงชีวิตว่าเกิดมาทำไม เพื่ออะไร เมื่ออ่านแล้วก็ได้รับคำตอบของจิตที่เฝ้าครุ่นคิดมานาน จากนั้น พฤติกรรม ความประพฤติ ก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไป เห็นคนแก่เข็นรถก็ไปช่วยเข็น ช่วยแล้วเกิดความสบายใจ เห็นบ้านรกก็ไปทำความสะอาดเก็บกวาดบ้าน พับผ้าในตู้เสื้อผ้า จนโยมแม่กล่าวทักว่า เป็นคนสะอาดเรียบร้อย น่าจะเกิดเป็นลูกผู้หญิงมากกว่า จิตใจก็เร่งมุ่งสร้างคุณงามความดียิ่งขึ้น

การได้เห็นความเป็นไปในวิถีชีวิตของตนเองและรอบข้างมากๆ ขึ้น ทำให้เริ่มมีความคิดในเรื่องจะบวชไม่มีวันสึก มีความตั้งใจเลยว่าจะบวชเณรเมื่ออายุ ๑๗ ปี แล้วก็จะบวชเป็นพระต่อไปโดยไม่สึก จึงไปขอกับโยมแม่ แต่โยมแม่ขอร้องไว้ก่อนเพราะช่วงนั้นเราเป็นกำลังหลักของครอบครัว ความตั้งใจที่จะบวชขณะนั้นจึงถูกระงับไว้ก่อน แต่ในใจก็ยังคงฝักใฝ่ที่จะบวชอยู่เรื่อยไป แม้กระทั่งวันหนึ่งขณะที่กำลังสาวอวนอยู่ในเรือ จิตภายในก็เตือนสติขึ้นว่า สิ่งที่กำลังทำอยู่นี้ดีแล้วหรือ ตายแล้วเอาไปได้ไหม ด้านอีกฝั่งหนึ่งของจิตก็ตอบว่า สิ่งที่ทำอยู่นี้คือการกระทำที่ดีเป็นการช่วยเหลือตอบแทนพระคุณพ่อแม่ ทำให้ภายในจิตไม่ขัดแย้งกัน

อยู่มาวันหนึ่ง หลังจากนำเรือเข้าท่าขณะนั่งปะอวนอยู่ที่ จ.ระยอง โยมพ่อให้คนมาบอกว่าอนุญาตให้บวชได้แล้ว เราวางทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำอยู่ขณะนั้นลง แม้จะต้องไปคิดบัญชีรับเงินค่าปลาที่หามาได้ก็ไม่ทำ เก็บของรีบเดินทางกลับบ้าน จ.ชลบุรี เข้าวัดเตรียมบวชทันที

อธิษฐานจิต

เมื่ออายุได้ ๑๙ ปีกว่า คือพระอาจารย์เกิด พ.ศ. ๒๕๐๙ เดือนธันวาคม ถ้าตามรอบปีต้องธันวาคมครบ ๒๐ ปี แต่พระอาจารย์บวชเดือนมิถุนายน คือบวชก่อน เพราะว่าในตามพระวินัยของการอุปสมบทของพระ ถ้าคิดในท้องอีก ๖ เดือน ที่อยู่ในท้องมาบวกกับอายุอีก พระอาจารย์เลยบวชเร็ว ถ้าเรียกตามเวลาก็อายุ ๑๙ ปี กว่า ๆ เท่านั้น เริ่มบวชที่บ้านเกิด ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็นวัดบ้าน

ขณะประกอบพิธีบวช เราตั้งใจขอบวชตลอดชีวิตไม่มีใครมาเกลี้ยกล่อม เกิดจากจิตเราเอง เลยตั้งจิตอธิฐานต่อหน้าพระประธาน ในครั้งแรกอธิษฐานว่าจะบวชตลอดชีวิตถ้าบวชแล้วสึกขอให้มีอันเป็นไป แต่จิตอีกดวงบอกว่ามันไม่ดีนะ ไม่เอา จึงตั้งจิตอธิษฐานใหม่ว่า ชีวิตนี้ขอบวชถวายแด่พระพุทธเจ้า จิตเกิดอุทานขึ้นมาว่ามันต้องอย่างนี้สิดีมาก ในฐานจิตก็ยอมรับในสัจจะอธิษฐาน ปิติสุขมากนะจนน้ำตาไหล อุปมาเหมือนเราเข้าไปในโบสถ์แล้วประตูโบสถ์ยังเปิดแง้มอยู่ยังปิดไม่สนิทพร้อมที่จะออก แต่เมื่อตั้งจิตอธิษฐานใหม่แล้วเปรียบเสมือนประตูโบสถ์ได้ปิดสนิทลง จนถึงทุกวันนี้ก็ไม่มีความเบื่อเซ็ง ต่าง ๆ ความรู้สึกคิดว่าจะถอยกลับไม่มี เหมือนเราก้าวเดินไปข้างหน้าตลอด แล้วเราไม่เคยแม้แต่ว่าถอยหยุดหรือถอยหลังหรือรู้สึกนึกคิดเดินกลับไปหรือหยุดไม่มี เดินไปข้างหน้าต่อไป

สู่เส้นทาง.... กัมมัฏฐาน

วันหนึ่งมีพระรุ่นพี่ที่อยู่ในหมู่บ้านมาเยี่ยม ท่านไปบวชที่วัดป่า สาขาของวัดหนองป่าพงกลับมาคารวะพระผู้ใหญ่ก่อนเข้าพรรษาอ่านหนังสือธรรมะในช่วงบวชใหม่ๆ ท่านนำหนังสือธรรมะของหลวงพ่อชามาให้อ่าน หนังสือนั้นมีมุมมองแตกต่างระหว่างวัดบ้านกับวัดป่า เปรียบเทียบดูได้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสในวิถีวัดป่ากรรมฐาน

วิถีชีวิตพระในหลักพระธรรมวินัย เรารู้ว่า ในชีวิตป่ากรรมฐาน เราชอบในข้อวัตรปฏิบัติชีวิตของพระในป่าฉันมื้อเดียว ไม่รับเงินรับทอง ไม่มีทีวี ไม่มีการฟังเพลง อยู่อย่างสงบ และมีการสวดมนต์ภาวนาก็รู้สึกสนใจ ขณะเดียวกันก็ได้อ่านหนังสือธรรมะของหลวงปู่ชา ตอนนั้นเราก็ตั้งใจเลยว่า จะปฏิบัติเช่นนี้ ขณะนั้นเราก็ตั้งใจจะปฏิบัติ โดยการฉันมื้อเดียว ทั้ง ๆ ที่บวชอยู่วัดบ้านในขณะนั้น ทวนกระแส ทั้ง ๆ ที่บวชกันอยู่ ๓๐ รูป เราปฏิบัติอยู่คนเดียวเหมือนแกะดำ เราก็ไม่ไปคลุกคลีกับสิ่งภายนอกเหมือนพระบ้านทั่วไป ก็เป็นการทดสอบกำลังใจของเราไปด้วย คนรอบข้างก็ไม่เคยมีใครเห็นการปฏิบัติเช่นนี้ พอออกพรรษาแล้วก็เลยขอเจ้าอาวาสไปอยู่วัดป่า ที่วัดสวนอ้อ จังหวัดชลบุรี กับพระอาจารย์เรวัต ซึ่งเป็นประธานสงฆ์ขณะนั้น เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๙ แล้วก็ได้ไปรับกฐินที่วัดสวนอ้อทั้ง ๆ ที่เจ้าอาวาสนั้นไม่อยากให้เราไปเลย การไปรับกฐินที่วัดสวนอ้อนั้น ทำให้เราได้เห็นรูปแบบในข้อวัตรปฏิบัติการอยู่วิเวกของพระวัดป่า ช่วงนั้นก็มีการสับเปลี่ยนพระระหว่างพระอาจารย์เปี๊ยก (พระอาจารย์สพไชย กนฺตสีโล) ท่านอยู่ที่สำนักสงฆ์ลำลูกกา (วัดจิตตภาวนาราม) ขณะนั้นยังเป็นสำนักสงฆ์สลับที่ไปอยู่วัดสวนอ้อ เป็นการสับเปลี่ยนที่วิเวกกัน เราก็ได้มีโอกาสไปจำพรรษาต่อที่สำนักสงฆ์ลำลูกกา ในปี พ.ศ.๒๕๓๐ พอหลังจากออกพรรษารับกฐินแล้วก็สลับสับเปลี่ยนกลับทั้งชุดมาอยู่ที่สวนอ้อที่เดิม

ขณะที่วิเวกอยู่ท่ามกลางป่าเขาในสวนอ้อ จังหวัดชลบุรีนั้นก็ได้รับจดหมายจากพระอาจารย์เปี๊ยก เขียนมาว่า "เรื่องด่วน ท่านนเรศ............" ให้เดินทางมาจังหวัดน่าน ทั้ง ๆ ที่ยังไม่รู้ว่าจังหวัดน่านอยู่ที่ไหน ก็เลยขึ้นมาพร้อมคณะพระอาจารย์เปี๊ยก ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐

ไปก็ดี ..... อยู่ก็สบาย

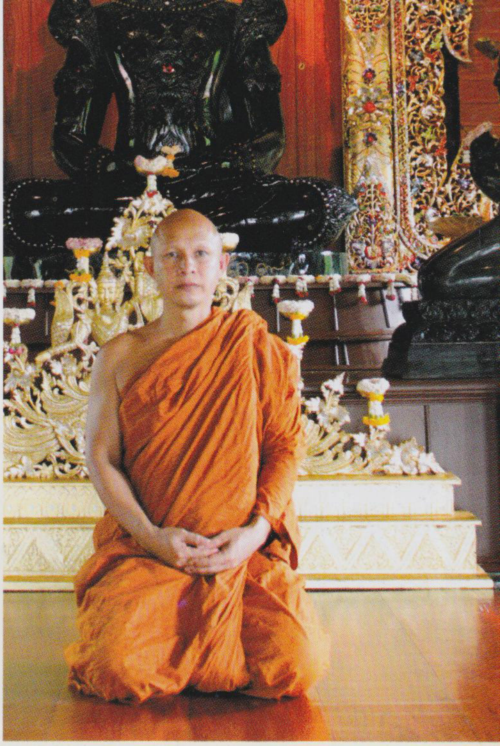
เดิมทีวังวิโมกข์เริ่มบุกเบิกเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๘ ช่วงนั้นพระอาจารย์ทนง กิตติปญฺโญ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ วังวิโมกข์ก่อนนั้นก็เหมือนชายแดน ขาดแคลนพระ มีการหมุนเวียนพระจากวัดหนองป่าพงเข้ามาอยู่ แต่ก็น้อย ถ้าพูดถึงพระที่มาตั้งแต่รุ่นแรก ๆ บุกเบิกปัจจุบันก็เหลือเราเพียงรูปเดียว เราก็มาแบบไม่ตั้งใจมา และอยู่ก็แบบไม่ได้ตั้งใจอยู่ และอยู่ก็ไม่ได้ชอบอยู่ นี่คือความจริง ซึ่งจริง ๆ แล้วความรู้สึกของคนเรา ถ้าอยู่ที่ไหนสักแห่ง ต้องมีความชอบเป็นที่ตั้ง อารมณ์ความชอบเป็นที่ตั้ง แต่นี้ไม่มีเลย ทีแรกเราก็เลือกเหมือนกับว่าหมดพรรษาแล้วก็จะไปเหมือนกัน เห็นรุ่นพี่ก็ไปอิสานบ้าง เราก็คิดว่าจะไปชลบุรีมั่ง จนถึงพรรษาที่ ๒ ก็เริ่มขอครูบาอาจารย์ว่าจะไปบ้าง ท่านก็ว่าให้ช่วยทางนี้หน่อย (วังวิโมกข์) ทางนี้ขาดพระ เราก็อยู่ช่วยไปเรื่อย ๆ ทำไปทำมาเราก็ไม่ได้เอาอารมณ์ความรู้สึกหรือเอาใจของเราเป็นที่ตั้ง ก็เลยกลับมาพิจารณาใหม่ โดยเอาธรรมะเป็นที่ตั้ง ว่าอยู่แล้วดีไหม เป็นประโยชน์ ถูกต้องและดีงามไหม อยู่กับปัจจุบันไปเรื่อย ๆ ก็ดีแล้ว ทุกวันนี้ก็เลยเป็นเช่นนี้ ไม่ได้ลุ่มหลงมัวเมาอะไร เหมือนกับว่าไปก็ดี อยู่ก็สบาย นี่คือการเอาธรรมะเป็นที่ตั้ง

แล้วเราก็เลยเอาเหตุการณ์ทั้งหมดมาเปรียบเทียบว่าถ้าเรายังคงเอาใจ เอาอารมณ์เป็นที่ตั้ง เวลามีเหตุการณ์ใด ๆ หรืออาจจะต้องโยกย้ายไปแห่งใด เราก็จะเป็นห่วงหาอาลัยอาวรณ์ พร้อมที่จะอยู่และก็พร้อมที่จะไป ไปก็ไม่ได้อาลัยอาวรณ์ อยู่ก็ไม่ได้ลุ่มหลงมัวเมาอะไร ทุกวันนี้ก็เป็นอย่างนี้อยู่..... อยู่กับปัจจุบันไปเรื่อย ๆ ใจก็สงบ เมื่อใจสงบ จิตก็สงบ จะอยู่หรือไปก็ไม่สำคัญ เอาธรรมะ คือ ความถูกต้องความดีงามเป็นที่ตั้ง ไม่ได้เอาใจ อารมณ์ หรือความรู้สึกเป็นที่ตั้งในการดำเนินชีวิต อยู่ไปอยู่มาก็ ๒๖ ปี แล้วแหละ ไม่เคยคิดว่าเราจะอยู่เท่านั้นปีเท่านี้ปีก็ทำให้สามารถถ่ายทอดธรรมะไปยังศรัทธาญาติโยมได้

ศาสน์แห่งการดำรงชีวิต

อยากจะฝากทุกท่านที่เข้ามาศึกษาเกี่ยวกับพุทธศาสน์ คือศาสน์แห่งการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นศาสน์ที่ดีที่สุดในบรรดาศาสน์ทั้งหลายของมนุษย์โลก ก็อยากจะฝากความรู้สึกตอนนี้ว่า พุทธศาสนา ไม่ใช่เรื่องของชาติหน้า ไม่ใช่เรื่องการดลบันดาล แต่เป็นเรื่องของชีวิตเราในขณะปัจจุบัน เป็นเรื่องธรรมดาของชีวิตเราขณะหายใจเข้าหายใจออก เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรม การกระทำในชีวิตประจำวันในด้าน อารมณ์ ความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ พระพุทธศาสนาสอนให้เรากำกับชีวิตของเราให้ปกติอย่างเป็นสุข เมื่อเราปกติเป็นสุขแล้วไม่จำเป็นต้องไปหวังแสวงหาอะไรต่อมิอะไรมาเสริมเพิ่มเติมให้ชีวิตเราก็ได้ ถ้าเรารู้จักจัดระบบองค์ประกอบของชีวิตเราให้กายและจิตเกิดความสมดุลกัน นี่เป็นธรรมะ หรือ ธรรมชาตินั่นเอง นี่แหละบรมสุขก็เกิดแล้ว โดยปราศจากสิ่งต่อเติมอะไรเลย นี่แหละที่เราเห็น ที่พระพุทธเจ้าได้ดำรงชีวิตให้เป็นแบบอย่าง คือว่าอยู่บรมสุขทางภายนอก สงบกายสุขก็สุขอย่างกาย สุขอย่างจิตก็สุขอย่างจิต ใจและความสุขสงบไม่ต้องมีองค์ประกอบอะไรมากเลย ไม่ต้องมีทรัพย์สินเงินทอง ไม่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายทุกอย่างอยู่ในกายกับใจให้สมดุลกัน สมดุลโดยให้รู้จักปรับให้เข้าถึงหลักพระพุทธศาสนา มี ๓ สิ่ง คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล ก็คือการสำรวม กาย วาจา ให้เป็นปกติ สมาธิ

คือการดำรงชีวิตตั้งมั่นหรือการรักษาจิต ให้ปกติมีความสงบ ปัญญา คือการรอบรู้ สติ คือการระลึกรู้ รู้ความคิดของตนเอง และสามารถจัดระบบความคิดให้สงบอยู่กับภาวะเหตุการณ์ปัจจุบันได้ ปัญญาก็จะเกิดความรอบรู้ด้านความเป็นจริง เรื่องการจัดสมดุลชีวิตของตัวเอง มี ๓ ระบบเท่านั้นเรียกว่า ไตรสิขา๓ ซึ่งจะศึกษาระบบชีวิต ด้านกาย ศึกษาด้านพฤติกรรมในชีวิตปกติเรียกว่า ศีล ถ้าจิตใจมีความตั้งมั่นระลึกรู้ จิตระลึกรู้ความคิดของตนเอง นั่นแหละ คือ สมาธิ แล้ว เมื่อภาวะรู้จิตของเราที่ระลึกรู้มีความสงบ เมื่อสงบก็สามารถวิเคราะห์วิจัยปรากฏการณ์เหล่านั้นเห็นความเป็นจริงด้วยปัญญา

ปกติเราก็เทศน์เรื่องการใช้ชีวิตแบบมีคู่มือชีวิต คนเราใช้ชีวิตที่ผ่านมาโดยไม่มีคู่มือ ไม่มีระบบไม่มีกลไกว่าอันไหนถูกอันไหนผิด ทั้งการกระทำการพูดระบบภายนอกและภายใน ที่พระพุทธเจ้าสอนพระพุทธศาสนาก็สอนตรงนี้เองเหมือนเราใช้เครื่องมือกลไก ถ้าใช้โดยไม่มีคู่มือใช้ได้ไหม ใช้ได้แต่โอกาสใช้ส่วนใหญ่จะเกิดการผิดพลาด แต่การมีคู่มือที่ถูกต้องก็สามารถนำไปใช้กับเครื่องมือได้อย่างไม่ผิดพลาด การดำเนินชีวิตของคนเราก็เหมือนกัน สิ่งเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตปัจจุบันได้ เพราะหลักธรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับนักบวชหรือพระ พระพุทธเจ้าสอนไว้ว่าให้ใช้ ศีล๕ ศีล๘ เป็นบรรทัดฐาน กายจะดีขนาดไหนให้ใช้ ศีล๕ ศีล๘ มาวัดได้ จิตใจจะสงบขนาดไหน เราก็เลือกได้ว่าจะปฏิบัติที่วัดหรือบ้านก็ได้ ปัญญาก็สามารถจะระลึกรู้ได้ที่จะใช้เป็นเครื่องเกื้อกูลชีวิตเรา ในเรื่องการค้าการขาย การดำรงชีวิต ครอบครัว การงาน สิ่งเหล่านี้ก็อยากให้ชาวพุทธได้น้อมนำเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น

พระครูสุนทรวรนาถ
เจ้าอาวาสวัดป่าคอวัง

ประวัติ

ชาติภูมิ

นามเดิม นเรศ นามสกุล เย็นกระแส

เกิดเมื่อ วันศุกร์ ที่ ๙ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ปีมะเมีย

บิดาชื่อ นายแดง เย็นกระแส มารดาชื่อ นางล้วน เย็นกระแส

อยู่บ้านเลขที่ ๒๓/๑๙ หมู่ที่ ๘ บ้านช่องแสมสาร ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

บรรพชา อุปสมบท

วันศุกร์ ที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๙

ณ พัทธสีมา วัดช่องแสมสาร ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

พระอุปัชฌาย์ พระครูอุดมพัฒนาภรณ์

วัดราษฎร์สามัคคี ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

พระกรรมวาจาจารย์ พระแม้น จนฺทเถโร

วัดราษฎร์สามัคคี ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

พระอนุสาวนาจารย์ พระครูสิริสารคุณ

วัดช่องแสมสาร ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

วิทยฐานะ

พ.ศ. ๒๕๓๒ สอบไล่ได้นักธรรมชั้นตรี โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร อำเภอในเวียง จังหวัดน่าน

พ.ศ. ๒๕๔๔ สอบไล่ได้นักธรรมโท โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร อำเภอในเวียง จังหวัดน่าน

กฎของธรรมชาติคือธรรมะ

กฎของชีวิตที่จริงแท้ คือ กฎของการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่มีใครหลีกพ้น เพียงแต่ใครจะรู้ เห็น และเข้าใจ ยอมรับและเคารพกฎของชีวิตนี้ การปฏิบัติธรรมเพื่อให้เห็นกฎของธรรมชาตินี้ที่ดี หนึ่ง คือ การปฏิบัติ ณ เชิงตะกอน ให้เห็นความเป็นไปของชีวิต เห็นสัจธรรมที่มิอาจหลุดพ้น กายนี้มิใช่ของเรา ตายไปเราก็เอาไปไม่ได้ สุดท้ายเป็นเศษเถ้าถ่าน อำนาจ ยศฐา บรรดาศักดิ์ ร่ำรวยมีจน ไม่สำคัญ สุดท้ายก็ไปได้เพียงเชิงตะกอน สำคัญที่ความดี ยิ่งมียิ่งคงอยู่ยิ่งเจือจาน

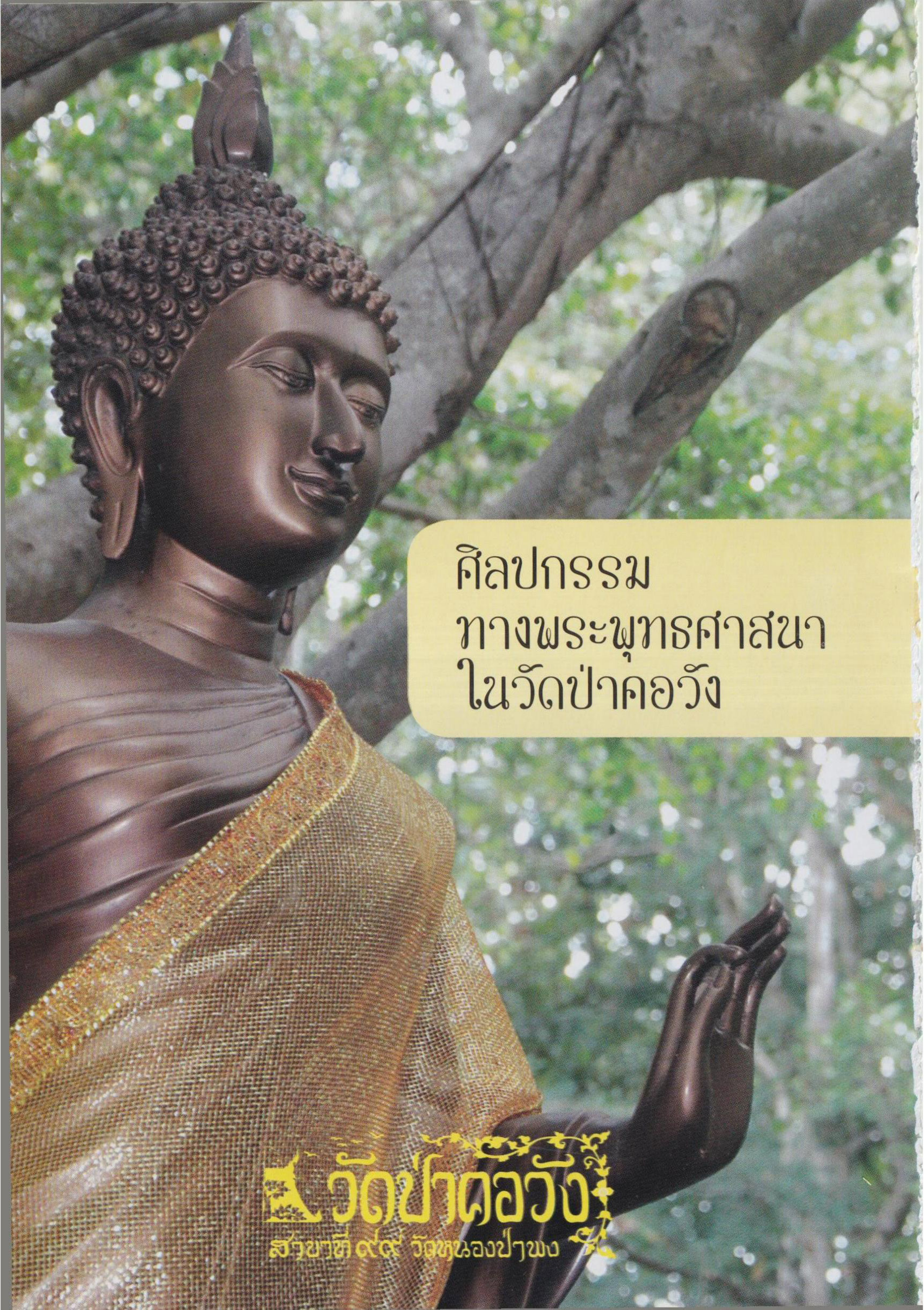

คนหลอกผี หรือผีหลอกคน

กลัวผี หรือกลัวความคิดของเราเอง เรากลัวใครกันแน่ นี่คือบททดสอบครั้งสำคัญของชีวิตเชิงตะกอนคือสิ่งย้ำเตือนให้เรารู้ว่า ไม่ช้าหรือเร็วเราก็ต้องไปเถ้าถ่านที่เหลือก็เป็นเพียงเศษผุยผง นี่คือความเป็นชีวิต

ผีที่น่ากลัว คือ ผีดิบ เป็นผีที่อยู่ในใจของเรา หลอกได้แม้กระทั่ง พระ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ และที่ร้ายที่สุด คือ หลอกตัวเองให้พูด คิด ทำ ในทางที่ผิด

ศิลปกรรม ทางพระพุทธศาสนา ในวัดป่าคอวัง

วัดป่าคอวัง
สาขาที่ ๙๙ วัดหนองป่าพง

พระพุทธพ้นภัย

พระพุทธพ้นภัย พระประธานประดิษฐานภายในธรรมศาลา เขตพุทธาวาส เป็นพระพุทธรูปทองเหลืองหล่อเททอง พ.ศ. ๒๕๔๗ ศิลปะสุโขทัยของไทยผสมคุปตะของอินเดีย ซึ่งเป็นยุคสมัยที่พระพุทธรูปงดงามที่สุด กลายเป็นพระพุทธพ้นภัยที่ลงตัวถูกพุทธลักษณะและงามสง่ามาก

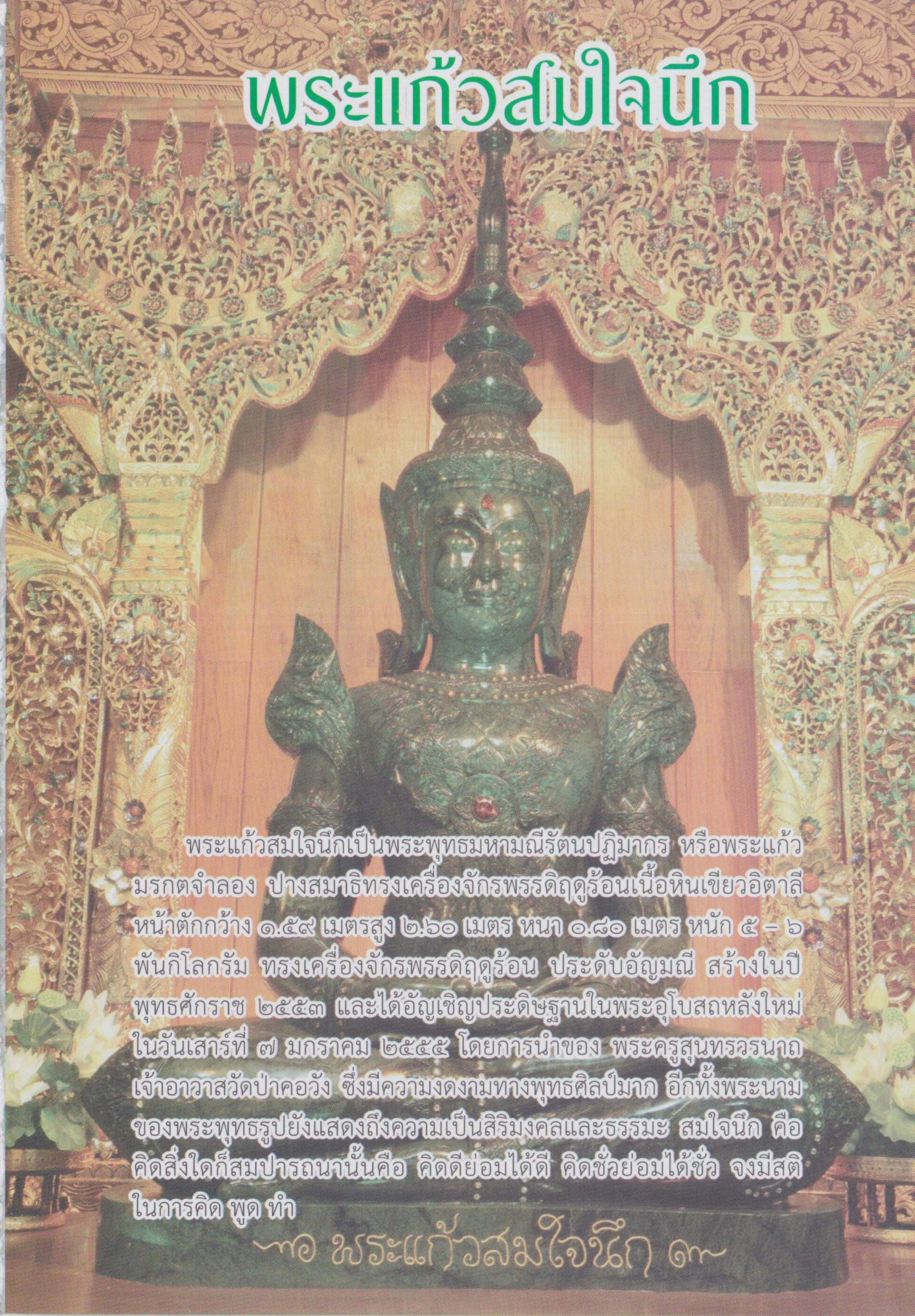
พระครูสุนทรวรนาถได้ให้ความหมายของพระพุทธรูปเพิ่มเติมคือ พระหัตถ์ทั้งสองยกขึ้นประทานพร อีกทั้งยังน้อมพุทธานุสติให้เกิดแก่ผู้สักการะ เมื่อเราเห็นพระหัตถ์ยกขึ้นเป็นลักษณะของการห้ามอย่า คิด พูด ทำไม่ดี เมื่อเราระลึกรู้ได้ดังนี้ ความเป็นพุทธะ คือ ผู้รู้ ก็เกิดขึ้นกับตัวเรา เราก็จะเป็นผู้ที่พ้นภัยพ้นทุกข์ได้นั้นเอง

พระพุทธดั่งใจ

พระพุทธดั่งใจ พระประธานประดิษฐาน ณ ลานธรรมเป็นพระพุทธรูปหล่อปูนสำเร็จในวันเดียว เป็นที่มาของพระนามพระพุทธรูปองค์นี้ แลพระพักตร์ดูสงบร่มเย็น กอปรกับลานธรรมที่ร่มรื่น ส่งผลให้เกิดความรู้สึกสงบเย็นใจของผู้ที่มาสักการะยิ่งนัก

พระแก้วสมใจนึก

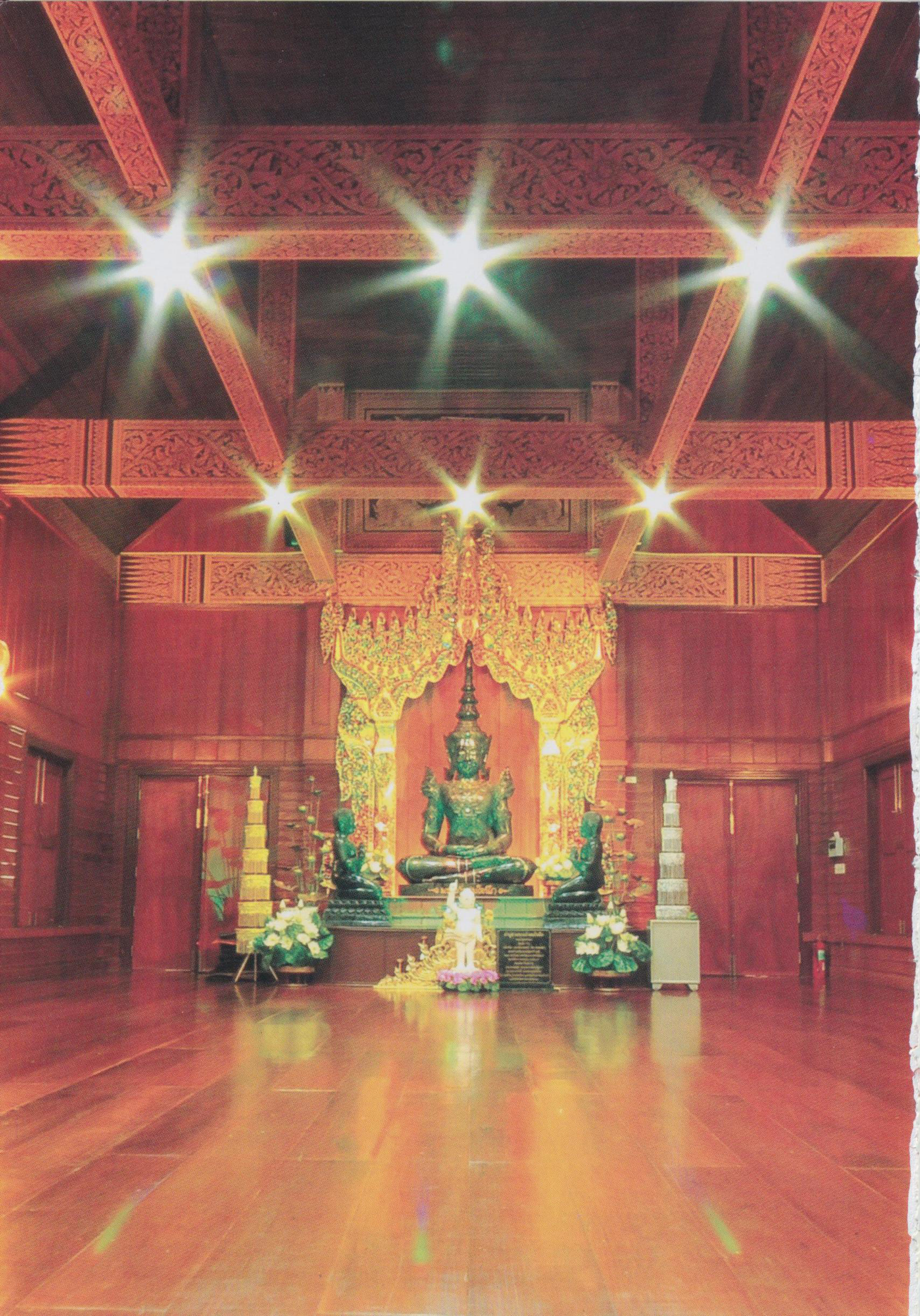
พระแก้วสมใจนึกเป็นพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร หรือพระแก้วมรกตจำลอง ปางสมาธิทรงเครื่องจักรพรรดิฤดูร้อนเนื้อหินเขียวอิตาลี หน้าตักกว้าง ๑.๕๙ เมตรสูง ๒.๖๐ เมตร หนา ๐.๘๐ เมตร หนัก ๕ – ๖ พันกิโลกรัม ทรงเครื่องจักรพรรดิฤดูร้อน ประดับอัญมณี สร้างในปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ และได้อัญเชิญประดิษฐานในพระอุโบสถหลังใหม่ ในวันเสาร์ที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๕ โดยการนำของ พระครูสุนทรวรนาถ เจ้าอาวาสวัดป่าคอวัง ซึ่งมีความงดงามทางพุทธศิลป์มาก อีกทั้งพระนามของพระพุทธรูปยังแสดงถึงความเป็นสิริมงคลและธรรมะ สมใจนึก คือ คิดสิ่งใดก็สมปารถนานั้นคือ คิดดีย่อมได้ดี คิดชั่วย่อมได้ชั่ว จงมีสติในการคิด พูด ทำ

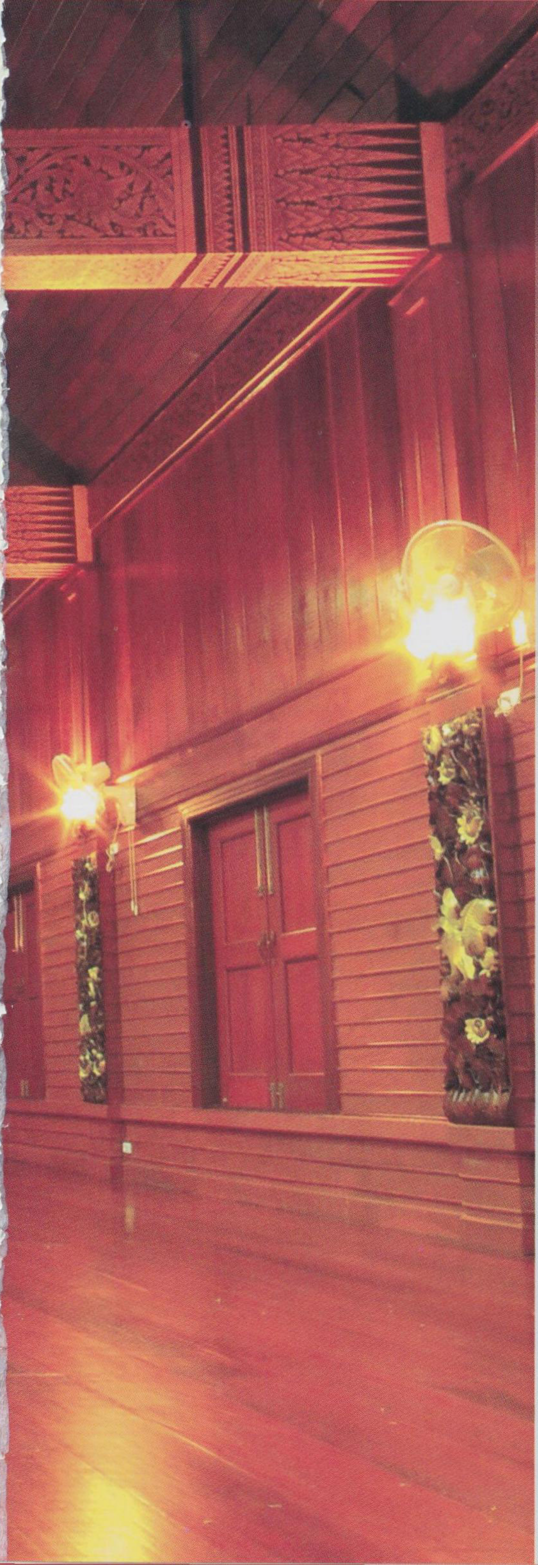

อุโบสถเรือ
ธรรมนาวา

เนื่องจากแต่เดิมวัดป่าคอวังได้รับพระราชทาน วิสุงคามสีมา พ.ศ.๒๕๓๕ ได้รับอนุญาตจัดตั้งให้เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย ตาม พ.ร.บ.คณะสงฆ์ มีชื่อว่า “วัดป่าคอวัง” เพื่อใช้ทำสังฆกรรม ต่อมาแผนผังวัดได้ปรับเปลี่ยนมาจนมาถึงแผงผังปัจจุบันนี้ พระครูสุนทรวรนาถจึงได้ดำริสร้างอุโบสถใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับพื้นที่แผนผังวัดปัจจุบัน

สถาปัตยกรรมอุโบสถ

ธรรมนาวา

เป็นสถาปัตยกรรมศิลปะประยุกต์ไทลื้อผสมล้านนา ตัวอุโบสถเป็นปูนภายในบุด้วยไม้ มีจิตกรรมตามฝาผนัง คาน เสา ฝีมือช่างเมืองน่าน ลายประยุกต์ไทยผสมล้านนา มีพระแก้วสมใจนึกเป็นพระประธาน

ฐานอุโบสถ

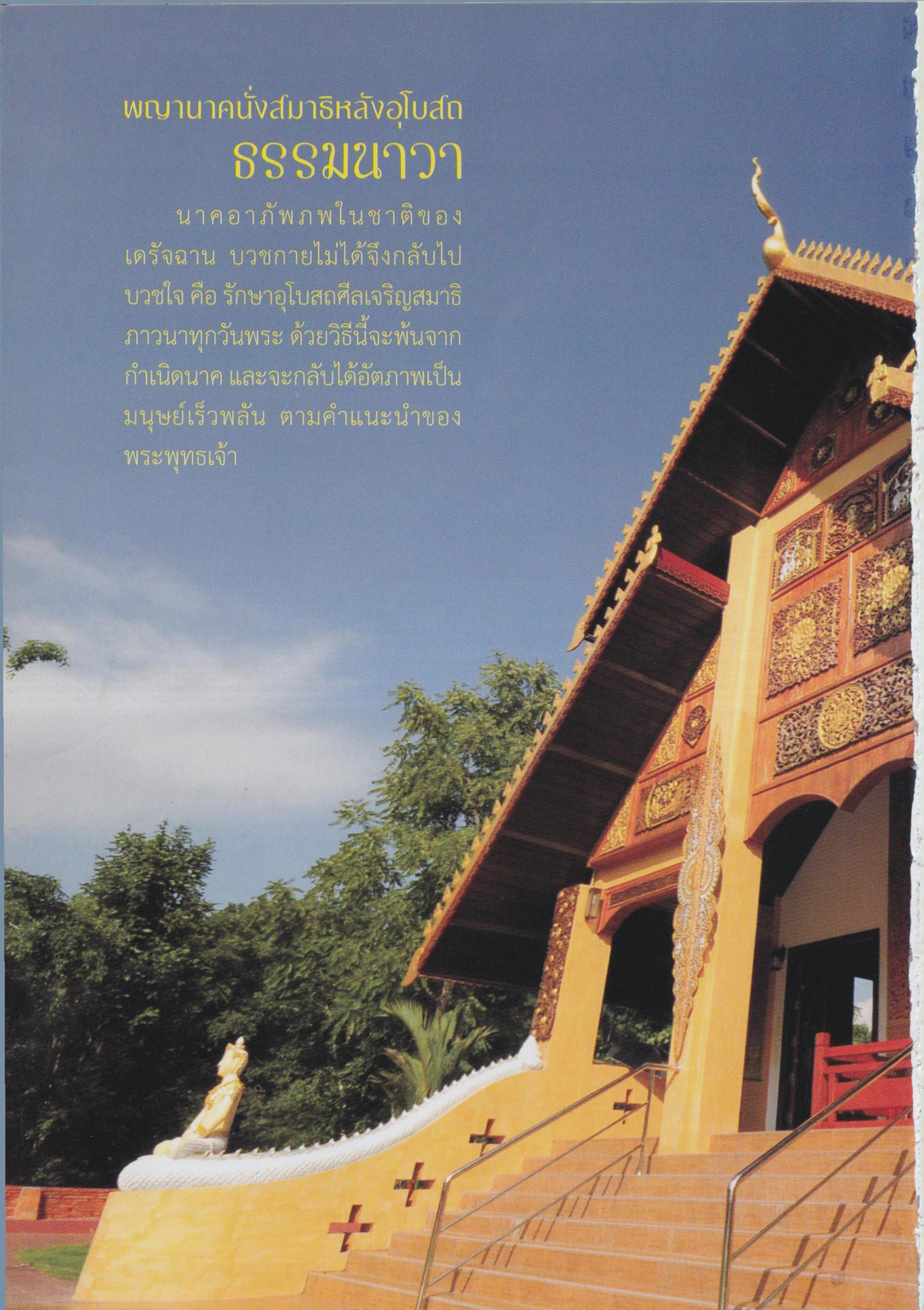
ธรรมนาวา

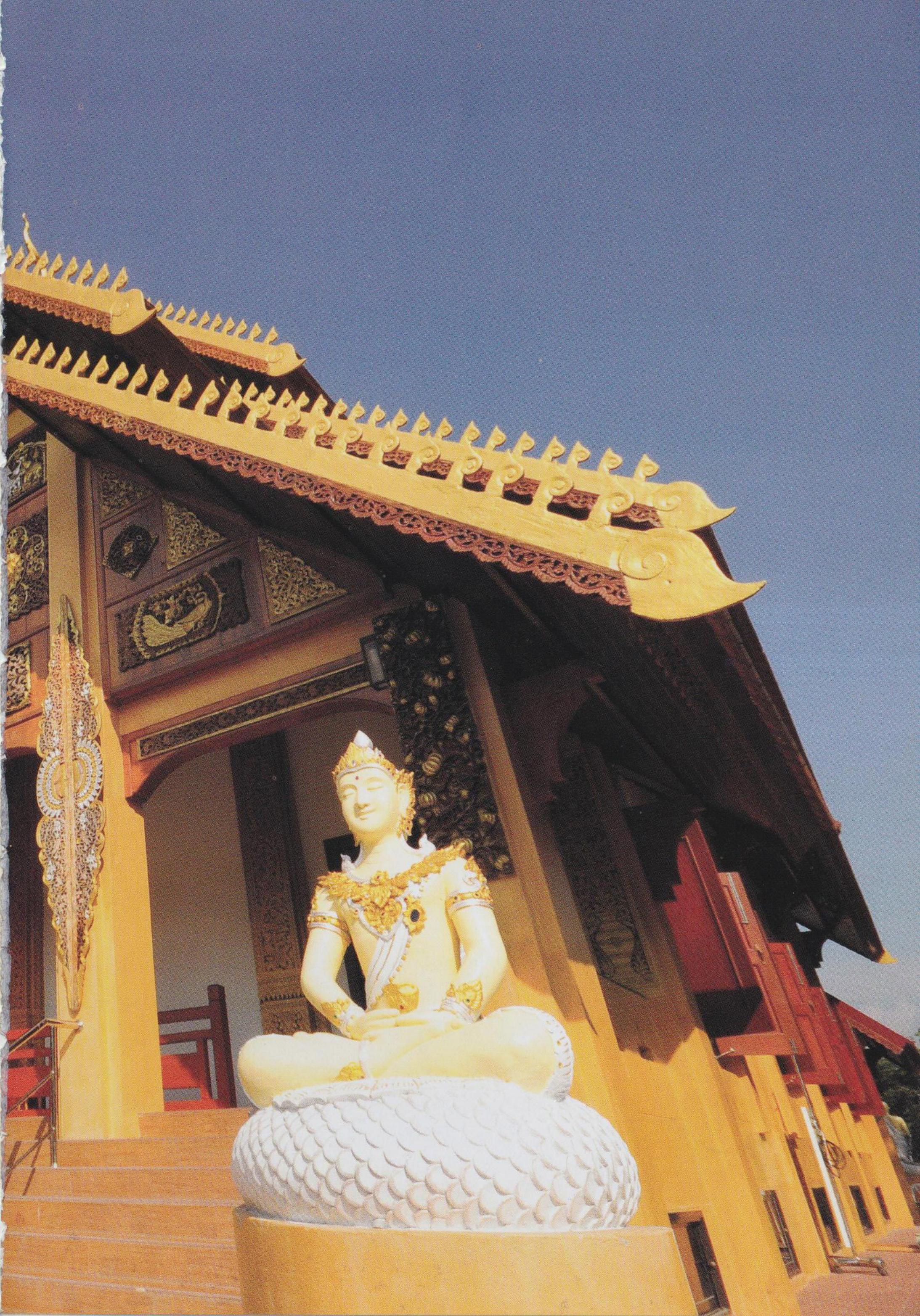
มีลักษณะฐานเป็นรูปเรือข้ามห้วงน้ำ หมายถึง ศีล สมาธิ ปัญญา นำสัตว์โลกข้ามถึงฝั่งแห่งการพ้นทุกข์

พญานาคนั่งสมาธิหลังอุโบสถ

ธรรมนาวา

นาคอาภัพภพในชาติของเดรัจฉาน บวชกายไม่ได้จึงกลับไปบวชใจ คือ รักษาอุโบสถศีลเจริญสมาธิภาวนาทุกวันพระ ด้วยวิธีนี้จะพ้นจากกำเนิดนาค และจะกลับได้อัตภาพเป็นมนุษย์เร็วพลัน ตามคำแนะนำของพระพุทธเจ้า

หัวเรือ

ธรรมนาวา

มีลักษณะรูปม้ากระโจนเป็นม้ากัณฐกะ ม้าพระที่นั่งและเกิดวันเดียวกับเจ้าชายสิทธัตถะ ใช้ทรงเมื่อเสด็จออกผนวช สื่อความหมายถึงการใช้ความพากเพียรให้พ้นอุปสรรคในชีวิต

พญานาคขอบวชหน้าอุโบสถ

ธรรมน่าวา

พญานาคตนหนึ่งปรารถนาอยากเกิดเป็นมนุษย์ได้เร็วขึ้น คิดว่าหากได้บวชในสำนักพระสมณะเชื้อสายพระศากยบุตร ก็จะสามารถพ้นจากการเกิดเป็นนาคและเกิดเป็นมนุษย์ได้เร็วขึ้น เมื่อพญานาคคิดอย่างนี้ จึงแปลงกายเป็นชายหนุ่ม เข้าไปหาภิกษุทั้งหลายขอบวช

ภิกษุทั้งหลายจึงให้เขาบรรพชาอุปสมบท พระนาคนั้นพักอยู่ในวิหารท้ายวัดกับภิกษุรูปหนึ่ง ครั้นใกล้สว่าง พระนาคนั้นก็วางใจเผลอจำวัดได้กลายร่างกลับเป็นพญานาค ความทราบถึงพระพุทธเจ้าจึงรับสั่งให้ลาสิกขาไป และตั้งบัญญัติไม่ให้ผู้ที่ไม่ใช่มนุษย์บวช ดังนั้น เมื่อกุลบุตรลูกหลานคนไทย มีศรัทธาที่จะบรรพชาอุปสมบท จึงเรียกว่านาคก่อนบวช เพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงพญานาค ผู้มีศรัทธามากในพระพุทธศาสนา

ผู้ร่วมบุกเบิกก่อตั้งวัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์)

คุณอนันต์ - คุณวนิดา ธุวะนุติ

จากปี พ.ศ.๒๕๒๘ จวบจนวันนี้ ข้าพเจ้าและคณะผู้บุกเบิกสร้างวัดป่าคอวังหลายๆ ท่าน ก็คงรู้สึกภาคภูมิใจเช่นเดียวกัน เปรียบดั่งเช่นเราได้เริ่มปลูกต้นไม้ด้วยมือของเราเอง และได้เห็นต้นไม้ต้นนี้ เริ่มเจริญเติบโตขึ้น ผลิดอกออกผลแผ่กิ่งก้านสาขา จนกลายเป็นไม้ใหญ่ ให้ร่มเงาแก่พวกเราและผู้คนที่ผ่านมา

กราบขอบพระคุณพระอาจารย์ทุกๆ องค์ ที่ได้ทำนุบำรุง และสร้างแบบอย่างที่ดีแก่ศิษยานุศิษย์เสมอมา

คุณตาสุวรรณ ดวงตา (เสียชีวิต)

ตารู้สึกภูมิใจ เพราะตาเป็นคนแรกที่นำพระอาจารย์เปี๊ยก (พระอาจารย์ประสพไชย กนฺตสีโล) มาดูที่ ตาไม่นึกไม่ฝันว่าวัดนี้จะเป็นอย่างนี้ ตอนนั้นจังหวัดน่านยังไม่มีคำว่า "วัดป่า" เคยเห็นแต่พระธุดงค์ สะพายย่ามและแบกกรดเดินป่า เมื่อพระอาจารย์เปี๊ยกมาบอกว่าจะสร้างเป็นวัดป่า โดยขั้นแรกสร้างเป็นสำนักสงฆ์ไปก่อน

จนกระทั่งถึงวันนี้ตาภูมิใจ ดีใจมาก ที่ได้เป็นกำลังศรัทธา แม้จะไม่ได้บริจาคเงินทองมากมาย แต่ตาก็ได้เสียสละกำลังกายกำลังใจ ทะนุบำรุงวัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์) มาโดยตลอดจนถึงทุกวันนี้ นับว่าเป็นความภูมิใจที่สุดในชีวิตของตา

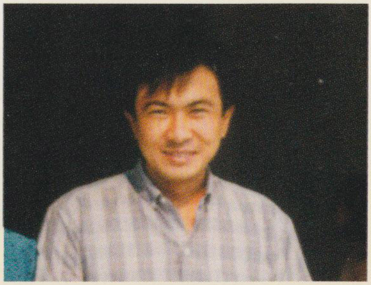
คุณตาสมนึก ลัมยศ

ตาดีใจและภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่มีส่วนร่วมในการบุกเบิกสร้างวัดของหมู่บ้านคอวังนี้ และยังมีพระอาจารย์ที่น่านับถือมาช่วยอบรมสั่งสอนพวกเรา นอกจากท่านจะสอนให้เรารู้จักการใส่บาตร ทำบุญ ปฏิบัติสมาธิแล้ว ท่านยังนำพวกเราร่วมกันปลูกป่า อนุรักษ์ต้นไม้ จนหมู่บ้านคอวังมีป่าชุมชนที่อุดมสมบูรณ์ถึงทุกวันนี้

นายสุทธิ จึงวัฒนาสมสุข (เสียชีวิต)

นางสมพรรณ จึงวัฒนาสมสุข ได้กล่าวถึงสามี ครั้งที่นายสุทธิ ยังมีชีวิตอยู่ว่า

จากที่ทางบ้านร้านเสรีวัฒน์ มีความสนิทสนมกับครอบครัวร้านศรีคำ ฉันญาติสนิท เมื่อมีการเริ่มก่อตั้งสำนักสงฆ์วังวิโมกข์ ขั้นแรก ๆ แม่ตุ๋ย (คุณอรวรรณ ธุวะนุติ) และย่าเล็ก (คุณวราลักษณ์ เหลี่ยมวิรัช) ได้มาแจ้งข่าวว่าพระอาจารย์เปี๊ยก พระอาจารย์ทนง และคณะ ซึ่งก็เป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อชา แห่งวัดหนองป่าพง ได้มาก่อตั้งสำนักสงฆ์ที่จังหวัดน่าน คุณสุทธิก็มีความรู้สึกว่าอยากจะเข้าวัด เมื่อได้มีโอกาสสนทนาธรรมกับพระอาจารย์เปี๊ยกและพระอาจารย์ทนง ก็มีความรู้สึกศรัทธาเลื่อมใส จากที่เป็นผู้ชายเที่ยวเตร่ ดื่มเหล้า ก็หันมาละเลิกอบายมุขลงได้ หันมาตักบาตร ทำบุญ รวมทั้งพาครอบครัว ญาติ เพื่อนสนิทเข้าไปปฏิบัติธรรม เป็นประจำ ทั้งยังติดตามครูบาอาจารย์ออกธุดงค์ และเป็นกำลังสำคัญในการสร้างวัด จนกระทั่งคุณสุทธิได้เสียชีวิตลง

คุณย่าวราลักษณ์ เหลี่ยมวิรัช (โยมย่าเล็ก)

เริ่มแรกย่าก็ไม่เคยสัมผัสพระวัดป่ามาก่อน สัมผัสก็แต่พระบ้าน ครั้งแรกมาเห็นความศรัทธาก็ยังไม่เกิด แต่ในฐานะที่พระอาจารย์ประสพไชย ท่านเป็นญาติกับโยมตุ๋ย (คุณอรวรรณ ธุวะนุติ) ซึ่งมีศักดิ์เป็นหลานสะใภ้ของย่าเอง ย่าก็ได้ทำอาหารไปถวายท่านเป็นปกติธรรมดาของย่าที่จะชอบทำอาหารถวายพระเป็นกิจประจำ

แต่เมื่อได้สัมผัสจริยวัตรของพระอาจารย์ประสพไชย งดงามมาก แม้นแต่เรื่องการฉันอาหาร ในครั้งแรกท่านมากัน ๓ องค์ ย่าก็ไม่ทราบ เอาขนมมาถวายเพียง ๒ ชิ้น แทนที่ท่านเป็นพระผู้ใหญ่ในนั้น จะตักไปทั้งชิ้นเลย ท่านก็ไม่เอาท่านก็แบ่งครึ่ง มาเห็นท่านทำเช่นนี้ก็มีความรู้สึกว่าพระรูปนี้ไม่ได้โลภมาก ยังแบ่งให้พระองค์ผู้น้อยที่ได้ติดตามมาด้วย และเมื่อพิจารณาดูจริยวัตรการพูดคุยก็ดูเหมาะสม ดูงามไปหมด ก็เลยเกิดความศรัทธาขึ้นมา ในภายหลังก็ได้เข้ามาปฏิบัติอยู่เรื่อย ๆ

คุณอธิโรจน์ ศรีวรรณสรณ์ (โยมนามโรจน์)

สิ่งที่พวกเราได้รับจากวัดแห่งนี้ มีคุณค่ามหาศาล เพราะเมื่อตัวเราประกาศตัวว่าเราเป็นพุทธศาสนิกชนนั้น เรามีหน้าที่อย่าน้อย ๔ อย่าง คือ

๑. คือพุทธธรรรมที่ถูกต้อง

๒. นำหลักพุทธธรรมไปประพฤติปฏิบัติ

๓. ต้องช่วยกันเผยแพร่พระพุทธศาสนา และ

๔. ต้องช่วยกันปกป้องพระพุทธศาสนาจากภัยทั้งภายนอกและภายใน

กว่าจะได้เป็นวัดใช้เวลาเกือบ ๑๐ ปี จาก พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๓๕ ผมว่าสิ่งนี้ขึ้นอยู่กับความพยายามร่วมมือร่วมใจ และขณะนี้ไม่ได้เป็นวัดที่ถูกต้องเท่านั้น แต่เราสามารถบวชลูกหลาน บรรพชาอุปสมบท ณ ที่วัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์) ได้ เพราะได้รับวิสุขทานธสีมา และมีพิธีฝังลูกนิมิตอย่างสมบูรณ์ อันนี้ใช้ความเพียรพยายามนับสิบ ๆ ปี

ขอให้พวกเราทั้งหลายศรัทธายึดมั่นในพระพุทธศาสนาที่ถือว่าเป็นของดีของโลก ซึ่งแม้นแต่สหประชาชาติยังยอมรับ

คุณยาย อัมพร แสงรัตนา

ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๐ โยมตุ๋ย (คุณอรวรรณ ธุวะนุติ) และ ย่าเล็ก (คุณวราลักษณ์ เหลี่ยมวิรัช) ได้ชักชวนให้เข้ามาฝึกปฏิบัติธรรม ณ สำนักปฏิบัติธรรมวังวิโมกข์ (ชื่อเดิมในขณะนั้น) ได้พบว่าการมาปฏิบัติธรรมทำให้จิตใจสงบสุขมีสติ และมีความสุขที่แท้จริง ตามคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งพ่อแม่ครูอาจารย์ได้นำมาปฏิบัติและสั่งสอนให้เราได้ทำตาม นอกจากนั้นสถานที่ของวัดป่า มีความสัปปายะเหมาะสมสำหรับการขัดเกลากิเลสให้เบาบางลง

ปัจจุบันอายุมากแล้ว ไม่สามารถมาปฏิบัติที่วัดได้เหมือนเมื่อกาลก่อน แต่สิ่งที่ได้รับจากการฝึกฝนอย่างจริงจังจากวัดป่าคอวัง ก่อเกิดเป็นพุทธนิสัยจนถึงปัจจุบัน ที่จะสวดมนต์ ทำวัตรเช้า-เย็น นั่งสมาธิ เดินจงกรม ทำให้มีสติ มีความสงบเยือกเย็นของจิตใจได้ในทุกอิริยาบถของสังขารที่คงอยู่ เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ด้วยตนเองว่า วัดป่าคอวังและคำสอนของพระอาจารย์ นับเป็นที่พึ่งพิงของพุทธศาสนิกชนให้พบแก่นธรรม รู้ธรรมและเห็นธรรมอย่างแท้จริงไม่เปลี่ยนแปลง

คุณอรวรรณ ธุวะนุติ (โยมตุ๋ย)

จากหนังสือเล่มเล็ก ๆ ของหลวงปู่ชา ที่ได้รับจากพระอาจารย์เปี๊ยก (พระอาจารย์ประสพไชย กนฺตสีโล) เมื่อครั้งมาโปรดญาติโยมจังหวัดน่าน

มีคำสอนของหลวงปู่สั้น ๆ แต่อ่านแล้วได้ใจความ เข้าใจง่าย หนังสือเล่มเล็กนั่นเอง ช่วยทำให้ข้าพเจ้าได้ผ่อนคลายจากความทุกข์โศก มองเห็นความเป็นจริงของชีวิตมากขึ้น ประจวบกับได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากพระอาจารย์ ให้ฝึกรักษาศีล นั่งสมาธิ เจริญภาวนา อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ตลอดพรรษาแรกที่พบท่านจวบจนปัจจุบัน

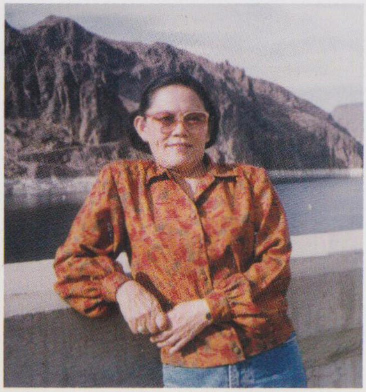
คุณคณิตฤ ง่วนหอม (โยมทุย)

ส่วนตัวแล้วเป็นคนชอบสวดมนต์มานานแล้ว และยิ่งได้รับการชักชวนจากคุณอนันต์ ธุวะนุติ และคุณอธิโรจน์ ศรีวรรณุสรณ์ ให้เข้ามาฝึกปฏิบัติ ณ สำนักสงฆ์วังวิโมกข์ (ชื่อเดิม) ได้รับการอบรมสั่งสอนจากพระอาจารย์หลายๆ ท่าน รับรู้ถึงความสงบ ร่มเย็น จากอดีตที่เคยเป็นคนชอบโกรธ เจ้าอารมณ์ ก็รู้ตัวมากขึ้น ระงับความโกรธ รู้จักวางเฉย ไม่คิดอาฆาตพยาบาท รู้จักการให้อภัยแก่ผู้อื่นและคนรอบข้าง

ต้องกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ ที่เคยอบรมสั่งสอนทุกท่าน แม้สักคำที่ได้ผ่านหู ก็ยังระลึกถึงท่านตลอดไม่เคยเว้น

คุณนันทวดี บุญซื่อ (โยมต๋า)

ตนเองเป็นคนรักการอ่านหนังสือนวนิยายมาก จนกระทั่งวันหนึ่ง โยมทุย (คุณคณิตฤ ง่วนหอม) มาชักชวนให้ไปฝึกปฏิบัติธรรม แต่ใจก็ยังติดการอ่านนิยายอยู่ จนถูกโยมทุย ต่อว่า "อ่านไปแล้วก็เพ้อ.....ฝันไป....นางเอกก็ไม่ได้เป็น ....แม่ก็ไม่ได้เป็นแล้ว (เนื่องจากไม่ได้แต่งงาน) แล้วจะอ่านทำไม ไม่ได้อะไรในชีวิตเลย....."

เข้าวัดครั้งแรก เห็นอาหารที่พระฉันท์ ได้รับอาหารน้อยเหลือเกิน แล้วยังต้องฉันท์มื้อเดียวอีก ก็รู้สึกสงสาร สมัยนั้นไม่ได้ออกมาบิณฑบาตในตัวเมือง ก็เลยชักชวนเพื่อนๆ ช่วยกันทำอาหารถวายพระ แล้วฝากให้รถของร้านศรีคำนำไปถวายทุกวัน

พระอาจารย์ท่านสอนการปฏิบัติ สอนให้ถือศีล๘ พวกเราฝึกปฏิบัติกันทุกวัน.... หนักมาก จนรู้สึกได้ว่า "ทำจริงๆ แล้วได้จริงๆ" เราประจักษ์ได้ด้วยตนเอง

ขอขอบพระคุณ

กราบขอพระคุณพระอาจารย์ทั้ง ๔ รูป ที่ได้ทำนุบำรุง และสร้างแบบอย่างที่ดีเสมอมา ประกอบด้วย

๑. พระครูภาวนาวิกรม (พระอาจารย์ประสพไชย กนฺตสีโส)
เจ้าอาวาสวัดป่าจิตตภาวนา (ฟ้าคราม) ต.คูคต อ.ลำลูกกา
จ.ปทุมธานี (สาขาที่ ๔๔ วัดหนองป่าพง)

๒. พระอาจารย์ทนง กิตติปญฺโญ
เจ้าอาวาสวัดเขาสนามแจง บ้านเขาวงกต ต.เขาสนามแจง
อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี (สาขาที่ ๑๗๗ วัดหนองป่าพง)

๓. พระอาจารย์สุชา สมฺปชาโร (ลาสิกขา)

๔. พระครูสุนทรวรนาถ (พระอาจารย์นเรศ สุรนาโถ)
เจ้าอาวาสวัดป่าคอวัง ต.ดู่ใต้ อ.เมือง จ.น่าน
(สาขาที่ ๙๙ วัดหนองป่าพง)

ขอขอบพระคุณ ผู้ร่วมก่อตั้งวัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์) ที่ได้เสียชีวิตแล้ว

๑. คุณย่าศรีคำ ดำรงค์ (โยมย่าใหญ่)
๒. คุณตาเฉลียว อามาตย์ (ตาเหลียว)
๓. คุณตาเรวัต ธุวะนุติ (ตาใหญ่)
๔. คุณตาสุวรรณ ดวงตา (ตาวัน)
๕. คุณสุทธิ จึงวัฒนาสมสุข (โยมกว้าง)

ขอให้วิญญาณท่านรับทราบถึงสิ่งที่ท่านได้ดำเนินไปแล้วนั้น บัดนี้วัดป่าคอวัง (วังวิโมกข์) เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมในการเจริญภาวนาของพุทธศาสนิกชนทุกชั้นทุกวัย ขอให้ดวงวิญญาณท่าน จงไปสู่สุขคติด้วยเทอญ

ขอขอบคุณ : นิตยสาร Hiน่าน (๐๘ ๐๗๙๔ ๒๐๔๐)
โรงพิมพ์อิงค์เบอร์รี่ (๐๘ ๗๕๑๒ ๓๐๘๗)

วัดป่าคอวัง ตำบลดู่ใต้ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน